'టు లెట్'

తాళ్లూరి నాగేశ్వరరావు

[శోభనాద్రిరావుగారి డాబామీదు గది. గదిమధ్యలో ఒక టేబులూ, చుట్టూ కూడుకుర్చీలూ వుంటాయి. ఎదురుగ్గా ఉన్న ద్వారానికి అందమైన కర్టెనూ, ఇంకో కుడి వైపుకు ఒక ద్వారం - అది పెరట్లోకి దారి తీస్తుంది. గోడకు బర్మా - షెల్ వారి క్యాలెండరూ, రెండు దేశనాయకుల ఫోటోలూ వుంటాయి. ఎదురుగ్గా ఉన్న ద్వారంపైన క్లాక్ పదకొండు గంటలు చూపుతూ వుంటుంది. శోభనాద్రిరావు కుర్చీలోకూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తో వుంటారు. ఆయన భార్య శీతారావమ్మ ఒక పత్రిక తిరగవేస్తూ వుంటుంది. ఇద్దరివయస్సు దాదాపు నలభై, యాభై సంవత్సరాలమధ్య వుంటుంది.)

సీతారావమ్మ: నిన్న ప్రొద్దునన గా బయట బోర్డు కట్టాడు అబ్బాయి. ఇంకో అద్దె ఇంటికోసం ఎవ్వరూ రాలేదేమండీ!

శోభనాద్రిరావు: (ఆలోచనన్నుంచి తేరుకొని) ఆఁ!...ఏమిటి?

సీత: అదే! ఇంకా అద్దె ఇంటికోసం ఎవ్వరూ రాలేదేమిటి?

శోభ: వొస్తారు. వాళ్ళకి లేని తొందర మనకెందుకు? అయినా మన ఇంట్లో 'అద్దె కెవ్వరూ ఉండరు' అన్న భయం మన కెందుకు? ఈ పేటలో ఇంత మంచి వసతులు గల ఇల్లు లేదని ఈ పేటలో వాళ్లకే కాకుండా - ఈ ఊళ్ళోకూడా చాలమందికి తెలుసు.

సీత: అయినా అద్దె ఎక్కువని చాలమంది దడుస్తారుసుమండీ! నిండా కూడుగదులు లేవు- ముప్ఫై రూపాయలా! అంటారు. నీటివసతీ, గాలివసతీ, ఇరుగూ పొరుగూ మంచితనమూ - ఈ రోజుల్లో ఎవరికి అక్కరబట్టింది? ప్రతి వాడూ అద్దె ఎక్కువనేవాడే! మొన్న ఉండిపోయిన చిన్న కేశవులుగారు మటుకు మొదట్లో అద్దె ఎక్కువని అఘోరించినవాడేగా! చివరికి రానురాను - ఇంత మంచి ఇల్లు లేదని ఆయన నోటిమీదగానే అన్నాడుగా. అంతలో ఉంది!

శోభ: అవును. అన్ని హంగులూ ఉన్న ఇల్లు అంత చవుగ్గా దొరకాలంటే ఎట్లా దొరుకుతుంది? ఇదేమన్నా సత్రం గనుకనా-

సీత: మరే! నాకుమటుకు ఈ తఫా ఒక్క మొగుడూ, పెళ్లాం, ఒక్క నలుసూ గలవాళ్ళకి అద్దెకు ఇవ్వాలని ఉంది. నలుగు రైదుగురు పిల్లలు ఉన్నదగ్గర్నుంచీ - వాళ్లు చేసే గోలకు మన చెవులు చిల్లులుపడతాయి. మనం ముందుగానే ఇటువంటివన్నీ విచారించి అద్దెకు ఇవ్వాలి.

శోభ: అవును.

సీత: ఇదివరలో బోర్డుకట్టినప్పుడు సాయంత్రానికి ముగ్గురు ఉద్యోగస్థులు తమకు కావాలంటే తమకు కావాలని వొచ్చారు. ఈ తఫా 'అద్దె ఇల్లు ఖాళీగా ఉందాండీ!' అంటూ వొచ్చినవాడు ఒక్కడూ లేడేమండీ! ఈ బస్తీకి కొత్తవాళ్లు ఎవ్వరూ బదిలీ కాలేదా?

శోభ: బోర్డు అందరికళ్లా పడవొద్దూ!

సీత: చిత్రంగా మాట్లాడుతున్నారే! మన ఇల్లు రోజుకు వేలమంది నడిచే రోడ్డుమీద ఉంది. ప్రతి ఒక్కడి రెండుకళ్ళూ అర్ధరూపాయి ఇచ్చి వ్రాయించుకొచ్చిన అందమైన 'టు లెట్' బోర్డుమీద పడకుండా వుంటాయా?

శోభ: ఏడ్చి ముఖం తుడుచుకున్నట్టుంది- నీవు అనేది. పోతేవాళ్ల కళ్లు ఎన్ని పడితేఏం? అద్దె ఇల్లు కావాల్సినవాడు చూడవద్దూ!

సీత: ఆ మాటా నిజమే!

శోభ: అబ్బాయి బజారుకెళ్ళాడుకదూ! ఇంకా రాలేదేం? ఇవాళ ఆఫీసు లేదూ!

సీత: ఇవాళ ఆదివారం కదూ!

శోభ: ఓహో! ఒక్కొ సంవత్సరం పైబడినకొందికీ మతిమరుపు కూడా జాస్తి అవుతూన్నది.

[వెంకట్రావు ఆదుర్దాగా వస్తాడు. శోభనాద్రిరావుగారి కొడుకు. వయస్సు ఇరవై రెండేళ్లు. ఉద్యోగస్థుడు.]

వెంకట్రావు: అమ్మా, కొత్తగా వచ్చిన మా ఆఫీసు మేనేజరుగారు వస్తున్నారు. వారికి అద్దె యిల్లు కావాలిట. మన ఇంట్లో ఒక భాగం ఖాళీగా వుందని చెప్పాను. చూసుకొనేందుకు వస్తున్నారు.

సీత: ఇప్పుడే—

ఆదిదంపతులు

శిల్పలేఖనం—సి. సంపత్కుమార్.

వెంక: ఊం! నువ్వు ఇంట్లోకి వెళ్లు. 'నాన్నా! వారు చాలమంచివారు. కుటుంబం పెద్దగా లేదు. ఆయనా, భార్యా, ఇద్దరు పిల్లలూ—అంతే!

శోభ: సరే! అలాగైతే! ఎవరైతేనేం మనకు అద్దె ఇచ్చేవ్వాడు.

వెంక: అవునను కో. కాని ఒక్క అయిదు రూపాయలు తగ్గించి యిద్దాం.

సీతా: (లోపల్నుంచి) అదెల్లారా?

వెంక: అవునమ్మా! నేను పైకి పోవటానికి ఆయనతో అవసరం ఉంది నాన్నా!

శోభ: కాని ఇప్పుడు మనం పాతిక రూపాయలను యిస్తే అద్దె రివాజైపోతుందేమోనని.

వెంక: రివాజేమిటి? మన ఇష్టం. ఒక అయిదు రూపాయలు ఎక్కువ ఇచ్చుకోవచ్చు, తక్కువా ఇచ్చుకోవచ్చు!

(మేనేజరు కృష్ణమూర్తి వస్తాడు. ప్రక్కన ప్యూన్ కూడా వుంటాడు.)

వెంక: రండి. రండి!

శోభ: అలా కూర్చోండి.

వెంక: అమ్మా! కాఫీ తీసుకురావే!

కృష్ణమూర్తి: అక్కర లేదు లెండి. ఇప్పుడే భోం చేసి వొచ్చాను.

శోభ: నడిచివొచ్చేరేమో! ఆయాసంగా వుండివుంటుంది. చల్లని మంచినీళ్లయినా పుచ్చుకోండి.

(వెంకట్రావు లోపలకు వెళ్ళి వెండి గ్లాసుతో మంచినీళ్లు తీసుకువస్తాడు. కృష్ణమూర్తి త్రాగుతాడు)

శోభ: తమరు ఇదివరకు ఎక్కడ పనిచేశారండీ?

కృష్ణ: బందరులో నాలుగుసంవత్సరాలు పనిచేశాను. అంతకుముందు ఏలూరులో.

శోభ: తమకు ఇల్లు చాలుతుందో లేదో మొత్తం మూడుగదులు. మధ్యలో హాలూ.

కృష్ణ: చాలక మేం ఎంతమందిమి లెండి. ఇద్దరు పిల్లలతోసహా మొత్తం నలుగురం.

శోభ: నీటికి ఇబ్బందేం లేదు. పెరట్లో నే పైపుఉంగి. గదులకు తగినంత వెంటిలేషన్ ఉంది. కరెంటు ఉంది మీభాగానికి ప్రత్యేకంగా మీటరుకూడా ఉంది. వేసవికాలం చల్లగాలికి రాత్రిళ్లు పెరట్లో మంచాలు వేసుకోవొచ్చు. కొబ్బరిచెట్లనుంచి చల్లని గాలి వొస్తుంది.

వెంక: అదంతా చెప్పాలా నాన్నా!

శోభ: అవునురా. ఎరుగనివాళ్ళకు చెప్పవొద్దూ.

కృష్ణ: చెప్పటం మంచిదే లెండి.

శోభ: తరువాత? ఈ పేటలో దొంగభయం చాల తక్కువ. ఒకవేళ మీరు ఇల్లు తాళంవేసుకొని అంతా సినిమాకు వెళ్ళినా ఏంభయం లేదు. ఇరుగు పొరుగు అంటారా స్నేహానికీ, మంచితనానికీ - పొంక పెట్ట

శాక్య ముని

నఖలేఖనం—సి. సంపత్కుమార్.

నవసరం లేదు. అవతల తహశీల్ దారుగారు ఉంటున్నారు. ఇవతల ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ ఏజంటుగారు ఉంటున్నారు. వీధికి ఎదురూగ్గా హైస్కూలు హెడ్ మాస్టరు వంకటరామనాథంగారు కుటుంబ సమేతంగా ఉంటున్నారు. ఒకవేళ మీరు నాలుగైదురోజులు క్యాంపు కెళ్ళినా ఇంటిదగ్గర ఆడంగులకు ఏం భయం అక్కర్లేదు.

కృష్ణ: (ఆలకిస్తూ) మంచిదే.

శోభ: అబ్బాయ్. వారికి ఇల్లు చూపించు.

వెంక: రండి! ఇటు—

[కుడివైపు ద్వారంనుంచి ఇంటిలోని భాగం చూచేందుకు కృష్ణమూర్తిగారూ, ప్యూనూ, వెంకట్రావూ వెళతారు. ఎదురూగ్గా గుమ్మంలోంచి సీతారామమ్మ వస్తుంది.]

శోభ: 'ఇంకా ఎవరూ రాలేదేం? ఇంకా ఎవరూ రాలేదేం?' అని తొందరపడుతూంటివే - చూడు. వచ్చారుగా.

సీతా: మనిషి వాలకంచూస్తే కాస్త

త్తటి రకం బాగానే ఉంది. మరి భార్యామణిగారు ఎలా ఉంటుందో—

శోభ: ఎలా ఉన్నా మనం వారికి అద్దెకు ఇవ్వక తప్పదు. అబ్బాయికి వారివల్ల జరగవలసిన సహాయం ముందు ఉంది.

సీతా: ఏమైనా మనం వారితో అతి చనువుగా ఉండరాదు. అతి మంచికీ, స్నేహానికీ, మెప్పుకూ పోతే - నెల నెలా అద్దె సక్రమంగా ఇవ్వటం మర్చిపోవొచ్చు.

శోభ: ఆ సంగతి నాకు తెలుసు.

సీతా: మనం అద్దెకున్నవాళ్లతో ఎంతవరకు బెట్టుగా ఉండాలో అంతవరకు ఉండటం ముఖ్యం.

శోభ: (విసుగ్గా) ఆ సంగతి నాకు తెలుసు.

[ఎవరో ఒక మధ్యవయస్కుడైన వ్యక్తి ప్రవేశిస్తాడు. బెదురుచూపులు చూస్తుంటాడు.]

శోభ: ఎవరండీ? ఎవరికోసం? ఏం పనిమీద వచ్చారు? ఎవరు మీరు?

వొచ్చిన వ్యక్తి: బయట ‘టు లెట్’ బోర్డు చూసి వొచ్చానండీ! నాకు ఒక అద్దె ఇల్లు కావాలి. ఏ భాగం ఇస్తారు? అద్దె ఎంత?

శోభ: సారీ. అద్దెకు ఇచ్చేశామండీ! మీరు రెండు గంటలు ముందు వొచ్చిఉండవలసింది.

వొ. వ్య: (ఆశ్చర్యం కనబరుస్తూ) ఇచ్చేశారూ! ఖర్మ! ఇక్కడికి వద్దామని ఎనిమిది గంటలకే బయలుదేరానండీ. కాని మధ్యలో చౌక్ దగ్గర ఒక ఫ్రెండ్ కనబడి తన ఇంటికి లాక్కెళ్లాడు. అక్కడ్నుంచి వొచ్చేప్పటికి యీ వేళ అయింది. ఇంత అన్యాయం జరుగుతుందనుకోలేదు.

సీతా: అయ్యో! పాపం—

వొ. వ్యక్తి: నిన్న సాయంత్రం ఆ బోర్డు చూసినదగ్గిర్నుంచీ నా మనస్సంతా ఇక్కడే వుంద సుమండీ. ఆ పేటలో ఇరుకు కొంపలో ఉండి నానా బాధలు పడుతున్నాను. నరకంనుంచి విముక్తి పొందవచ్చునని గంపెడాశతో వొచ్చాను. కాని మీరు ఎవరికో రెండు గంటల ముందే ఇచ్చేశామంటున్నారు. ఎంతకు ఇచ్చారండీ?

శోభ: ముప్పై రూపాయలు.

వొ. వ్య: ముప్పై రూపాయలే!

శోభ: అవును. ఆయన చాల చవగ్గా దొరికిందనుకొని వెంటనే బయానా కూడా ఇచ్చి వెళ్ళాడు. ఈరోజుల్లో యిన్ని వసతులుగల ఇల్లు...

వొ. వ్యక్తి: అవును! అవును...... వొస్తాను.

(వొచ్చిన దారినే నిష్క్రమిస్తాడు)

సీతా: ‘అన్ని వసతులూ ఉండాలి. అద్దె చాల తక్కువగా ఉండాలి’ ప్రతివాడికీ ఉన్న ఆశే ఇది.

శోభ: అవును. అది సహజమే!

[వెంకట్రావు వొస్తాడు. సీతారావమ్మ ఇంట్లోకి వెళుతుంది. తరువాత కృష్ణమూర్తీ పూర్ణిమా వొస్తారు]

శోభ: ఎలా ఉంది భాగం? నచ్చిందా అండీ!

కృష్ణ: నచ్చక ఏముంది లెండి? అసలు ఈ బస్తీలో అద్దెకు ఇచ్చే మంచి కొంపలే లేవు. ఉన్నవాటిల్లో మీది నాకు బాగానే ఉన్నట్టు అగపడుతూంది.

శోభ: బాగా సెలవిచ్చారు!

కృష్ణ: మీరు చెప్పారుగా! మీమాటలు విన్న తరవాత, మీ మాటలమీద బాగా విశ్వాసాన్ని కుదుర్చుకున్నాక నాకు ఇక్కడే ఉండాలనిపిస్తోంది.

శోభ: మంచిది.

కృష్ణ: అయితే ఎప్పుడు వచ్చి చేరమంటారు?

శోభ: అది మీమీ అవకాశాలను బట్టి ఉంటుంది. ఇల్లు ఎప్పుడూ అద్దంలాగానే ఉంటుంది. తిథి వార నక్షత్రాదుల మంచి చూసి మీరు ఎప్పుడైనా చేరవచ్చు.

కృష్ణ: అలాగైతే బ్రాహ్మణ్ణి కనుక్కొని చెబుతాను.

శోభ: అంతవరకూ దేనికండి? ఎల్లుండి శుక్రవారం వొచ్చి చేరండి! దివ్యమైన దినం.

కృష్ణ: సరే! పెద్దలు - మీ మాట తీసివేయడం దేనికి? ఇక, ఇకపోతే - మిగిలిందల్లా...అద్దె విషయం.

శోభ: దానిదేముంది లెండి.

కృష్ణ: అలా కాదు.

వెంక: మీలాంటివారిదగ్గర మా నాన్నకు అద్దె రేటు చెప్పే అలవాటు లేదండి. వారి వారి చిత్తానికి తోచినంత ఇవ్వగా తీసుకోవటమే.

కృష్ణ: మీరు అట్లా అంటే నాకు బాగుండదు. మంచితనం మంచితనమే — వ్యవహారం వ్యవహారమే!

వెంక: అవుననుకోండి.

కృష్ణ: అవుననుకోవట మేమిటి? ఇదివరకు ఈ భాగానికి మీరు ఎంత అద్దె పుచ్చుకొనేవాళ్ళు?

శోభ: ఆఁ! ఎంతలెండి...

కృష్ణ: ఖచ్చితంగా చెప్పండి.

శోభ: ఇంతకుముందు ఉండి వెళ్ళినవారు నాకు పాతికరూపాయలు ఇచ్చేవారు.

కృష్ణ: నేనూ అలా ఇస్తాను. పుచ్చుకోండి.

వెంక: మీకు అది ఎక్కువ అద్దెగా అగపడుతుందేమో నని మా భయం.

కృష్ణ: నేనూ అలా ఇస్తాను. పుచ్చుకోండి.

¼; ½; పౌనుల పాక్యెట్లలో లభించును. మరియు పౌ. 26 పౌ. పౌ. 7, పౌ. 3 మరియు పౌ. 1. కాళీ డబ్బాలలో లభ్యమగుచున్నది. ఏజన్సీలు కొన్ని ప్రదేశములలో తెరువబడినవి.

వివరములకు: మై కాఫీ కంపెనీ, అమీన్‌జికారై. మద్రాసు-29.

వెంక: మీకు అది ఎక్కువ అద్దెగా అగ పడుతుందేమోనని మా భయం.

కృష్ణ: ఎక్కువ అద్దె? నేను బందర్లో ఉంటేగా నలభైరూపాయల అద్దె ఇంట్లో ఉండేవాణ్ని.

శోభ: ఓహో!

కృష్ణ: ముందుగా బయానాతీసికొనే రివాజు ఉందాండీ?

శోభ: ఆఁ! అదేం లేదులెండి. మాటమీద నమ్మకమే!

కృష్ణ: అయితే నేను వెళ్లివస్తాను.

శోభ: }
వెంక: } మంచిది.

కృష్ణ: మీరు అన్నట్టు ఎల్లుండి శుక్రవారమే వొచ్చి చేరతాను!

శోభ: సరే. మీ ఇష్టం. అలానే రండి. మీరు వచ్చేప్పటికి ఇల్లు పరిశుభ్రంగా వుంచుతాము.

కృష్ణ: వొస్తానండి.

శోభ: మంచిది.

[వెంకట్రావూ, కృష్ణమూర్తీ, వ్యాసనూ బయటికి వెళతారు. శోభనాద్రిరావు బయటి గుమ్మంవరకూ వస్తాడు]

2

[ఆ మరునాడు. అంతా మొదటిరంగం లాగానే ఉంటుంది. సమయం పదకొండు గంటలు. శోభనాద్రిరావుగారూ, శీతారావమ్మా కుర్చీలలో కూర్చొని వుంటారు. అప్పుడే పోస్టుమాన్ వచ్చి ఒక ఉత్తరంఇచ్చి వెళతాడు]

శీతా: ఎక్కడ్నించి వొచ్చిందండీ ఆ ఉత్తరం?

[ఇంట్లోంచి వెంకట్రావు ప్రవేశిస్తాడు]

వెంక: మామయ్యదగ్గర్నుంచా?

శీతా: చదవండి.

శోభ: (కవరు చించి చదవ నారంభిస్తాడు).

"శ్రీ శోభనాద్రిరావు బావగారికి—
నమస్కారములు చేసి వ్రాయునది ఏమనగా. ఇక్కడ అంతా క్షేమము మీ క్షేమసమాచారములు తెలుపగోరెదను. నాకు హఠాత్తుగా మీవూరు బదిలీ అయినది. అంతా అనుకోకుండా ఆకస్మికముగా జరిగినది. అందుకు ఒక విధముగా సంతోషించవలసినదే! మనమంతా ఒక్కచోట ఉండవచ్చును. మీ ఇంట్లోని భాగం నాలుగైదు రోజుల క్రితం ఖాళీ అయినదని నిన్న నాకు మీ ఊరినుంచి వచ్చిన మిత్రుడు చెప్పటం వలన తెలిసింది. కనుక ఆ భాగాన్ని ఎవ్వరికీ అద్దెకు ఇవ్వకుండా అట్టే పెట్టవలసింది. వీలుచేసికొని సాధ్యమైనంత త్వరలో కుటుంబసమేతంగా వచ్చెదను.

ఇట్లు
హా. శ్యామసుందర శివప్రసాద్."

వెంక: (ఆశ్చర్యంతో తల్లక్రిందులై) మై గాడ్ ఇప్పుడు ఏం చేయటం?

శోభ: పెద్ద చిక్కు వొచ్చి పడిందే!

సీతా: ఆ వచ్చే ఉత్తరమేదో నిన్న వొచ్చినా బాగుండేది.

వెంక: ఇప్పుడు ఏం చేయడం నాన్నా! అద్దెకు ఇచ్చేశామని మామయ్యకు రాస్తే!

శీతా: అదెట్లారా? అంతా ఒకచోట వుందామని వాడు సంతోషపడుతూంటేనూ!

వెంక: అయితే ఏం చేయమంటావు! నిన్న అద్దెకు ఇస్తామని చెప్పి. ఇవాళ ఇవ్వటానికి వీలు లేదంటే, ఆ పెద్దమనిషి ఏమనుకుంటాడు? అదేమన్నా మర్యాదగా వుంటుందా?

శోభ: ఆ మాటా నిజమే.

వెంక: లేకపోతే మనమే మామయ్యకు ఇంకో ఇల్లు మాట్లాడకూడదూ.

శోభ: మాట్లాడవచ్చు. కాని వాడు మన చెంతనే ఉండాలని ఉబలాటపడుతున్నాడు.

శీతా: మనదగ్గర ఉంటేనే మంచిది. మంచీ. చెడ్డా చూస్తూ వుండవచ్చు.

వెంక: మరి, ఆ పెద్దమనిషికి మాట యిచ్చాముగా.

శీతా: మాట ఇస్తేనేం? "మావాళ్లు వస్తున్నారు. మీరు ఇంకో ఇల్లు చూసుకోండి" అని చెప్పేస్తే పోలేదూ.

వెంక: అదే! అట్లా ఏముఖంతో చెప్పటమూ అని.

శీతా: కాస్త బాధపడుతూ చెపితే సరి. ఎంతో అవసరంమీద ఇట్లా చేయవలసి వస్తూందనీ, కాకపోతె మేం కూడా ఈ ఊళ్లో మంచి ఇళ్లు వెతికి పెడతామనీ చెపితే సరి. మన అవసరాన్ని గుర్తించకపోతాడా?

బహుమతి రు. 500
(గవర్నమెంటు రిజిసర్డు)
తెల్ల వెంట్రుకలను పోగొట్టును
రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అవి తాత్కాలికము. మానువాసనగల "మన్ మోహిని హేర్ ఆయిల్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారైనది 60సం॥ల వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు బలవిచ్చును. ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు "జ్ఞాపక శక్తి"ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును కొద్దిగానెరసివుంటే ఒక సీసా రు 3-8 0. 3 సీసాలు రు. 9-0-0 సగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 5-0-0. 3 సీసాలు రు. 12/- పూర్తిగ నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 7/-లు 3 సీసాలు రు. 18/- లు ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రు. 500/-
GENERAL LABORATARIES,
(H. O) P O Rajdhanwar. (H. Bagh).

సమస్త చర్మవ్యాధులకు నిపుణ చికిత్స!
క్యాటలాగు ఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)
"భాస్కరాశ్రమం"
గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

ఇప్పుడే వెలువడింది!
కథాసాగరం - 12
రావూరి భరద్వాజ కథలు
120 పేజీలు: రూపాయి
దేశికవితా మండలి, విజయవాడ-2.

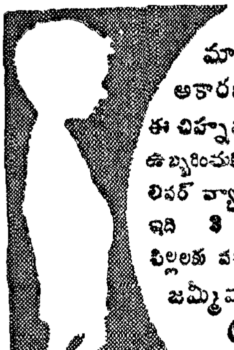
మీ పాపాయి చిరాకుపడుట
మాటిమాటికి కోపగించుట
అకారణముగా ఏడ్చుట
ఈ చిహ్నములు గలిగి కడుపు ఉబ్బరించుకొనివుంటే, బహుశా లివర్ వ్యాధిగా ఉండవచ్చును. ఇది 3 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలకు వచ్చుట సహజము.
జమ్మివారి
లివర్ క్యూర్
లివర్ & స్లీహవ్యాధుల నివారణకు, చికిత్సకు
ఇప్పుడు మాత్రల రూపంలో లభిస్తున్నది.
జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్.
"జమ్మి బిల్డింగ్స్" మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.
శాఖ: వోయగంటివారివీధి, విజయనగరం సిటీ,
మరియు ఇతర స్థలములలో
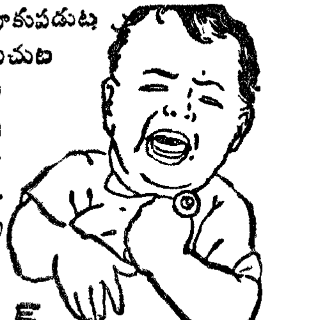
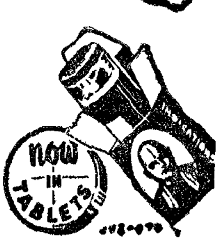

★ 'టు లెట్' ★

వెంక: ఏం గుర్తించినా—మాట నిలబెట్టుకోలేని వాళ్లమవుతాము.

శోభ: నాకు ఒక ఆలోచన తడుతూంది.

వెంక: ఏమిటది?

సీతా: ఏమిటి?

శోభ: ఆ ప్రకారం చేస్తే ఆయనే 'ఈ ఇల్లు నాకు వొద్దు బాబో!' అని చేతులు ఝాడించి ఆమడదూరం పడతాడు.

వెంక: ఏమిటి నాన్నా ఆ ఆలోచన?

శోభ: ఏముంది? 'మా ఇంట్లో క్షయ రోగి ఉన్నాడు. క్షయరోగం అసలే అంటువ్యాధి. ఆ సంగతి మీకు ముందుగా చెప్పకపోవడం మాదే పొరపాటు. ఆ రోగి దగ్గు పెద్ద డిస్టర్బెన్సు. మీకు ఇష్టమైతే మాదేం అభ్యంతరం లేదు. ఉండొచ్చు' అని ఆయనతో నువ్వు చెప్పు. ఇంకా ఆయన మన ఇంటి చాయలకు వొచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తాడా?

సీతా: నిజమే! మంచి ఆలోచన!

శోభ: ఏమంటావురా?

వెంక: అట్లా చేయడమే మంచిది. భయపడి మరో ఇల్లు చూడమంటాడు.

సీత: క్షయరోగమంటే ఎవరికైనా భయమే! కాని ఆ విషయం నమ్ముతాడో లేదో. మన ఇంట్లోని మనుషుల సంగతి తెలుసేమో!

శోభ: ఎట్లా తెలుస్తుంది? ఏంరా నువ్వేమైనా చెప్పావా?

వెంక: లేదు నాన్నా!

శోభ: 'మా అన్నయ్య క్షయజబ్బుతో మూడు నెలలుగా తీసుకుంటున్నాడు' అని చెప్పు.

వెంక: తరువాతైనా ఈగొప్ప అబద్ధాన్ని తెలుసుకుంటాడేమోనని భయంగా ఉంది.

శోభ: భయం దేనికి? ఎవరు చెబుతారు? అబద్ధమాడటంలో నేరమేముంది? అది చెప్పనిదే—వ్యవహారం నడవదుగా. మర్యాదగా బ్రతకాలన్నా, గౌరవంగా బ్రతకాలన్నా, నలుగురు చాత 'మంచి' అనిపించుకోవాలన్నా, ధనం సంపాదించాలన్నా—ఈ రోజుల్లో అబద్ధమాడటం ముఖ్యంగా! ముక్కుకు సూటిగా పోతేనూ, భూమి గుండ్రంగా ఉందని నమ్మితేనూ—ఈ రోజుల్లో మన పనులు అవుతాయా? ఎప్పటికీ - ఏదో విధంగా నీతినుంచీ, నిజాన్నుంచీ తప్పించుకొని - కాలుమీద కాలు వేసుకొన్నవాడికే సుఖం. నీ కెందుకు నువ్వు అలా చెప్పిరారా!

వెంక: అయితే ఇప్పుడే వెళ్ళివస్తాను.

శోభ: వెళ్లు. ఆ చెప్పేటప్పుడు ముందు కొంత ఆ విషయం చెప్పవలసి వచ్చినందుకు బాధపడుతూన్నట్లు నటించు. తరువాత అసలు విషయాన్ని చెప్పు. క్షయరోగం - అంటే ఎటువంటిదో కూడా రెండు ముక్కల్లో వొళ్లంతా భయం కమ్ముకునేట్టు చెప్పు. ఊఁ! వెళ్లు.

(వెంకట్రావు వెళతాడు).

సీతా: మంచి ఉపాయమే ఆలోచించారు!

శోభ: ఆలోచించకపోతే ఎలా?

సీతా: నిజంగానే భయపడి ఇల్లు వొదులుకుంటాడంటారా?

శోభ: సందేహమా?

(ఎవరో వ్యక్తి లోపలకు ప్రవేశిస్తాడు. బుర్రమీసాలు, వల్లెవాటు పంచా, గంభీరంగా వుంటాడు)

శోభ: ఎవరికోసమండీ! ఏం పనిమీద వచ్చారు?

వొ. వ్య: బయట టు లెట్ బోర్డు చూసి వొచ్చానండి. మాకు ఒక ఇల్లు అద్దెకు కావాలి. ఈ ఇంట్లో ఏ భాగం ఇస్తారో...

శోభ: నిన్న ఉదయమే ఇల్లు అద్దెకు ఇచ్చేశాం. ఖాళీగా ఉన్న భాగం ఏమీ లేదు.

వొ. వ్య: మరి ఇంకా బోర్డు బయట వుంచారేం?

శోభ: మాదే పొరపాటు.

వొ. వ్య: అలాగా. ఇల్లు దొరికిందిగదా అని ఎంత ఆశతో వొచ్చాను!

శోభ: కావొచ్చు.

వొ. వ్య: ఇక వెళ్లొచ్చుంటారా?

శోభ: ఊఁ! ఒకరోజు ముందుగా వచ్చి ఉండవలసింది.

(కొత్తగా వొచ్చిన ఆ వ్యక్తి వొచ్చిన దారిని వెళతాడు)

శోభ: అంతా బేజారిపోయిన తరువాత అఘోరించేవాళ్ళే. ఇల్లు ఖాళీగా ఉన్న నాలుగురోజులవరకూ ఒక్కడు వచ్చాడూ. అంతా సెటిల్ అయిపోయాక అందరూ విచారించేవారే!

సీతా: మరే! అది సరేకానీయండి. ముందు బయటఉన్న ఆ 'టులెట్' బోర్డు కాస్త తీసివేయండి. లేకపోతే ఈ అద్దె ఇళ్ళకోసం వొచ్చేజనానికి సమాధానం చెప్పలేక సతమతమైపోతాం.

శోభ: నిజమే!

[శోభనాద్రిరావుగారు బయటకెళ్ళి ఆ బోర్డు తీసుకొచ్చి డ్రాయరుమీద వేస్తారు. అంతలో వెంకట్రావు ప్రవేశిస్తాడు]

సీతా: ఏరా, అప్పుడే వొచ్చావు? ఆయన అగుపించలేదా?

వెంక: అగుపించాడు. బజారుహోటల్లో నే అగుపించాడు. కాఫీ త్రాగాక మెల్లిగా అసలు విషయం చెప్పాను. కనుబొమలు రెండూ ఒకచోటచేర్చి కొంతసేపు ఆలోచించాడు. చివరకు అన్నాడు: తనకి క్షయజబ్బంటే మహాభయమనీ, తనకి ఇంకో ఇల్లు చూడవలసిందనీ. అలాగేనని చెప్పి ఇవతల కొచ్చాను. నాన్నా! మొత్తానికి భలే పన్నుగడ పన్నావు.

శోభ: (నవ్వుకుంటాడు)

3

[వారంరోజులతరువాత. సమయం పదకొండుగంటలు. అలంకరణ పూర్వరంగంలాగాక ఉంటుంది. శోభనాద్రిరావుగారు ఏదో పత్రిక చదువుకుంటూ వుంటారు. అంతలో పోస్టుమాన్ వొచ్చి ఒక ఉత్తరం ఇచ్చి వెళతాడు. చదువుకొని ఆశ్చర్యపోతారు శోభనాద్రిరావుగారు]

శోభ: (తనలో) ఎంతపని జరిగింది! ఓసేవ్ - నిన్నే నే!

సీతా: (లోపల్నుంచి వస్తుంది) ఏమిటండీ?

శోభ: నీ తమ్ముడిదగ్గర్నుంచి ఉత్తరం వొచ్చింది.

సీతా: ఏదీ, ఏమని రాశాడు? ఎప్పుడు బయలుదేరి వొస్తామన్నారు?

శోభ: ఒకటే రావటం—

సీతా: (ఆశ్చర్యంగా) ఏం?

శోభ: (ఉత్తరం చదువుతాడు)

"శ్రీ శోభనాద్రిరావు బావగార్కి—

నమస్కారములు చేసి వ్రాయునది ఏమనగా—అంతా క్షేమం - మీ క్షేమసమాచారములు తెలుపగోరతాను. కాని ఇదివరలో నేను రాసినట్లు జరగలేదు. మళ్ళీ నన్ను మీ ఊరు వెళ్ళకముందే మార్చి ఇక్కడికే వేశారు. మన చేతులో ఏముంది? నేను మీవూరు రావటంలేదు. మీ ఇల్లు అద్దెకు ఇచ్చుకోండి. ఇంతే సంగతులు.

ఇట్లు

పా. శ్యామసుందర శివప్రసాద్."

సీతా: అయ్యో! వాళ్లు వస్తారని, అబద్ధాలాడి కృష్ణమూర్తి గారిని ఇంటికి రాకుండా చేశామే!

శోభ: మీ తమ్ముడు సామాన్యమైనవాడా!

సీతా: పోనీలెండి. ఇప్పుడు మనకు వచ్చిన నష్టమేముంది? మళ్లీ మామూలుగా మళ్లీ అద్దెకు ఇచ్చుకోవచ్చు. మనకి అద్దె వాళ్లు రారని భయమా? మళ్లీ ఆ బోర్డు బయట గోడకు తగిలించండి.

శోభ: ఊఁ! (అని నిట్టూర్పు విడుస్తారు.) ★

కేశ వర్ధిని. అకాలనెరలను అపుటకు
కాష్మీర్ - కుసుమం
మీ ఇష్టమైన నూనెలో నాన్పండి
యునైటెడ్ కేసరక్, బందరు వీధి, మద్రాసు-1. విజయవాడ
నిరపాయకరమైన
సంజీవన సంస్థలు
ఇతర 54 ఔషధముల జాబితా ఉచితము